

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

.....

APARE DUMINECA

.....

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	50 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin	
Pe jumătate de an	25 „		până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200	
Pe un pătrar de an	12 1/2 „		de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.	
Un număr	1 Leu.			
Pentru străinătate pe un an		80 Lei.		

Nr. 5415 B ex 1923.

Prea Onoratelor Oficii protopresbiterale, Onoratelor Oficii parohiale și evlavioșilor creștini,

Deoarece cu finea anului 1923 expiră periodul de trei ani, pentru care au fost alese la începutul anului 1921 comitetele și epitropiile parohiale, așa — conform §-ului 18 din Statutul org. — au a se alege din nou pe periodul de 3 ani, adică pentru anii 1924, 1925, și 1926, comitetele și epitropiile parohiale.

După § 19 din Statutul org., *Comitetul parohial* se compune în comunitățile bisericesti până la 1000 suflete din 10, până la 1500 din 15, până la 2000 din 20, până la 2500 din 25 și de acolo în sus din 30 de membri. Tata și fiul, moșul și nepotul, frații, socrul și ginerele nu pot fi deodată membri ai comitetului. — Pe lângă acești membri ordinari, sinoadele parohiale vor alege în comitetele parohiale și membrii suplenți în număr de jumătate, conform deciziei congresuale Nr. 149 ex 1891, publicat cu circularul consistorial din 1 Februarie 1892 Nr. 3407 Plen. ex 1891, cari membri suplenți însă nu vor incurge la alegerea președintelui și a notarului.

Parohul sau administratorul parohial este membru natural al comitetului, iară unde sunt mai mulți preoți, cel mai înaintat în serviciu, respective conducătorul oficiului parohial prin funcțiunea și demnitatea sa este membru al comitetului fără a se alege.

Acești membri ai comitetului, spre a se constitui, au a-și alege — după §. 20 din Stat. org. — președinte din sânul lor, apoi notar, carele se poate alege din partea comitetului și afară de sânul comitetului, fără ca acela să fie membru al comitetului, însă în acest caz notarul nu are vot decisiv, ci numai informativ.

Epitropia parohială se alege din cei mai meritați bărbați ai comunității bisericesti, și epitropii nu pot fi înrudiți între sine până la al 6-lea grad de sânge și al 4-lea de cuscrie (§. 25). Pentru comunitățile bisericesti până la 1000 de suflete se aleg doi, până la 2500 de suflete trei, iară pentru parohiile, al căror număr trece peste 2500 suflete, patru epitropi.

Drept aceea, în înțelesul §-lui 21 din Stat. org., comitetele parohiale de până acum au a compune raportul general despre averea mișcătoare a bisericii, școalei și fundațiilor și a raționinului anual, precum și a bugetului despre spesele bisericii, școalei și fundațiilor pe anul 1923, întrucât bugetul (preliminarul) n'ar fi compus; toate acestea le subșterne Sinodului parohial, ce are a se ține în luna lui Ianuarie 1924, spre cenzurare și aprobare — conform §§-lor 21 și 12 stat. org., — dându-și cu aceasta tot odată și dimisiunea. În acest sinod parohial mai întâi se stăvereste lista membrilor sinodului parohial, apoi după pertractarea obiectelor propuse de comitet, se procede la alegerea comitetului celui nou, cât și a epitropiei. Se obsearvă însă, că atât foștii membri ai comitetului cât și ai epitropiei pot fi iarăși aleși, întrucât dânșii au arătat zel și interes pentru afacerile bisericesti și respective pentru agendele comitetului și epitropiei parohiale.

Drept aceea dispunem următoarele:

1. Comitetele parohiale au a compune fără amânare rapoartele și socotelile amintite mai sus, iară oficiile parohiale vor convoca, anunțându-se cu opt zile mai înainte prin cetirea în biserică a acestui circular, în o Duminecă sau sârbătoare a unei luni Ianuarie 1924 sinod parohial.

2. Sinoadele parohiale, convocate în decursul unei luni Ianuarie 1924 vor staveri mai întâi lista membrilor sinodului parohial — în senzul §-lui 8 din Regulamentul pentru parohii, vor cenzura și eventual vor aproba rapoartele și socotelele comitetelor parohiale și vor procede îndată la alegerea comitetului și epitropiei în numărul și după prescrierile mai sus arătate. Ceice nu sunt mulțumiți cu decisiunile sinodului parohial privitoare la alegerile de comitet și epitropie, precum și alte la obiecte puse la ordinea zilei, au a recurge prin protopresbiterat la Consistor în răstimp de 14 zile (§. 16.)

3. Despre alegerea și celelalte afaceri are a se lua protocol exact — în senzul §-lui 16 din Regulamentul pentru parohii — și — conform §-lui 7. punctul 8. din Stat. org. — a se subșterne copia autentică a acestui protocol protopresbiterat la Consistor.

4. Membrii comitetului aleși de către sinod au îndată după încheierea sinodului parohial a se constitui sub conducerea preotului, alegându-și președinte și notar și făcând despre aceasta arătare prin oficiul protopresbiteral la Consistor.

Această ordinațiune se aduce la cunoștință Prea Onoratelor Oficii protoprebiterale și Onoratelor Oficii parohiale spre neamânata punere în lucrare și strictă observare, cu acel adaus, că în acele comunități bisericesti, în care lipsește preotul, sau preotul fungând nu va putea pe deplin efectui această ordinațiune, sau până la 31. Ianuarie 1924 Prea Onoratele Oficii protopresbiterale nu vor primi protocoalele despre urmata alegere nouă a comitetului și epitropiei parohiale, să se ia dispozițiuni, ca sinoadele să se conducă eventual prin esmiși protopresbiterali.

Prea Onoratele Oficii protopresbiterale au a subșterne inomis până în 15 Martie 1924 toate protocoalele sinoadelor comunităților bisericesti tractuale.

În fine, se mai dispune, ca sinoadele parohiale să se țină în cea mai mare liniște și pace; membrii sinoadelor parohiale să evite tot ce ar putea da anză la neștelegeri sau tulburări.

Caransebeș, în 9/22 Decembre 1923.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Nr. 156 E ex. 1924.

Cătră On. Oficii parohiale din dieceza ort. rom. a Caransebeșului.

Cu circularul nostru ddo 15 Decemvrie 1923 Nr. 5512 E/1923 am fost poftit Onoratele Oficii parohiale, să depună toată stăruința pentru împroprietărirea comunelor noastre bisericesti, dând cea mai mare atențiune acestei chestiuni extraordinar de importante pentru biserica noastră.

În nex cu acest circular primește fiecare Oficiu parohial însărcinarea, să ne raporteze, cerutu-s'a împroprietărirea și în ce stadiu se află de prezent chestiunea împroprietării.

Caransebeș, în 12 Ianuarie 1924.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Datoria preotului de a ținea pravila bisericască.

De: Zakonk.

Se învoacă întru dovedirea problemei propuse și două ediții de Liturghiere, cel de Sibiiu din 1902 și cel al Sfântului Sinod din București din 1921. Povățuirile din aceste cărți au unul și acelaș text.

Prescripțiunile acestea sunt îndrumări profesionale, rubrici rituale și nu decretări și sancționări de drept. De aceea și zic povățuirile din vorbă, că cei cari le desconsideră, „de moarte vor greși“ (pg. 306 Buc)... „va fi subț păcat de moarte“ (pg. 322 Buc). Așa dară prevari-cațiunea e de domeniul județului sufletesc, forum poli și nu forum fori!

Mai mult încă. Liturghierele din chestiune nu sunt introduse obligător în biserica ortodoxă universală, dar nici în cea particulară a neamului

nostru. Insuși preotul Petrache mărturisește, că celelalte Liturghiere, care se folosesc în bisericile noastre și care nu conțin povățuirile din pricină, nu sunt excluse din uzul liturghic. Și apoi acestea sunt mai multe ca cele amintite. Dar nici nū ne-am putea regulamenta fără nici o selecționare de toate tipicele de acolo, cel puțin deocamdată nu. Ca să trecem sub tăcere altele multe, care trebuiesc negreșit examinate și schimbate, pomenim acum numai de prescripțiunea oneroasă, ce se împune preoțimei „care are popor“ (parohilor), ca Sâmbăta să oficeze sfta liturghie, „iar de nu va sluji, va fi subț păcat de moarte“. Se mai pretinde aci, că adevă din porunca lui Dumnezeu și a bisericii, Sâmbăta încă e zi sfântă și așa tot creștinul e dator să asculte Sâmbăta sfânta liturghie. (pg. 322 Buc.)

Se știe bine apoi, că ținerea Duminecii e precept bisericesc și nu dumnezeesc, iar ținerea Sâmbetei nu o cere nici legea bisericască, nici legea dumnezească. Poentăm încă, că Liturghierul de București din 1921 e promulgat înainte de unificarea noastră ierarhică din 1922 cu Sfântul Sinod din București. Să nu scăpăm apoi din vedere nici împrejurarea foarte relevantă, că adevă Liturghierul din 1902 de Sibiiu e o carte liturghică a arhidiecezei Sibiiului și nu a provinciei eclesiastice de Alba-Iulia și Sibiiu.

Înainte de a trece la altă argumentare, trebuie să mai relevăm faptul, că și prescripțiunile Liturghierelor menționate se deosebesc binișor în ceea ce privește rugăciunile care sunt a se face înainte de celebrarea sfintei liturghii.

Liturghierile amintite spun (Buc. pg. 303), că trebuiesc isprăvite: rugăciunile spre somn, acatistul Născătoarei de Dumnezeu și canonul înțgerului păzitor. În locul acatistului Născătoarei se poate ceti canonul către Isus, ori că alt canon al vre-unui sfânt ce se prăznuște în acea săptămână.

Tot acest Liturghier la pg. 332 normează altfel, ceva mai greu, pregătirea pentru liturghi-

sire. Zice, să se cetească canonul lui Isus, acatistul Născătoarei, canonul îngerului păzitor și canonul zilei respective, ba după alții și rugăciunile spre somn. Deci aici se prescriu patru, ori că eventual cinci rugăciuni să premerge liturghiei. În celalalt loc paralel e vorba numai de trei.

Legiurea veche bisericească se cuprinde la noi românii: ortodoxi și gr. catolici⁴⁾ în Pravila Mare de Târgoviște, publicată de exarhul Ungro-Vlahiei, mitropolitul Ștefan, la 1652. În aceasta pravilă, despre pravila bisericească se vorbește în două locuri:

La cap. 66. (pg. 52) se spune: „Care preot nu-și va ceti ceasurile și va face liturghia, *acela are păcat*; eară dacă va face liturghia de le va citi, este neînpreunat păcatului“.

La cap. 72. (pg. 55): „Care preot își va lăsa slujba pravilei sale, adecă vecernia și utrenia și celealalte toate, *acela să se canonează câteva zile...*; eară vai de preotul cel ce nu va citi acestea, însă ale zilei și ale nopții, căci că socotește⁵⁾ pre dânsul Dumnezeu ca pre un mort... Și însă cele șapte laude, carile mai sus dătoriu este tot creștinul să le zică, și preot și mirean...“

În pravilă avem deci două canoane, care le preocupă de chestiunea de față. Primul, cap. 66, declară de un simplu păcătos pe preotul care isturghisește, fără de a fi isprăvit mai nainte pravila bisericească. Așadară nu este iertat a oficia sfânta liturghie fără a se pregăti prin cetirea celor șapte laude. Cei cari calcă acest canon, cad în păcat. Nu se spune însă, ce fel de păcat: de morte ori că numai ușor! Probabil înțelege pe cest din urmă? Aceasta se vede deacolo, că încât liturghisorul suplînește omisiunea ulterior, se desleagă de păcat.

Al doilea canon, cap. 72, obligă *sub amenințarea, sub pedeapsa canonirii*, ca preotul să îndeplinească în toată ziua cele șapte laude. Infractorii apoi se *canonesc* câteva zile, va să zică se pedepsesc sufletește numai. Vor avea să facă: căință și rugăciuni, post, ajun.

Pe baza canonului acestuia, cap. 72, nu putem obliga preoțimea să reciteze zilnic pravila slujbelor, căci canonul obligă la așa ceva și pe mireni. Ambele canoane, atât 66 cât și 72, prin practica contrară generală și veche, au trecut în totală desvetudine și nu se mai poate face provocare la ele de fel. Altmintrelea ele, la timpul lor, au fost numai prescripțiuni de ordin moral și duhovnicesc, nici decum însă legi de forul forului. Îndată, la primă lor privire, ne putem convinge deplin, că lăudatele canoane au avut

și au natura ordinelor de conștiință și nu se rapoartă la bună rânduiala ordinei sociale externe.

Renumitul liturg orientalist, Iacob Goar,⁶⁾ dominican francez, ne arată hotărârea unui sinod ținut în Cipru sub președinția episcopului Amantunei, Gherman, care sună: „*Nu se cuvîne preoților să înceapă dumnezeștile mistere, până ce nu vor fi cântat mai întâi urmarea utreniei și a ceasurilor*“.

Această hotărâre, la rândul ei, încă e dispoziție de for intern; concepută, după cum am văzut mai sus, în spiritul și după litera canoanelor din pravilă; la fel adecă cu instrucțiunile: din cărțile lui dr. Milaș, Mitrofanovici — Tarnavschî și rubricile din liturghiere. Hotărârea sinodului din Cipru zice, că „*nu se cuvîne*“ și nu, că nu e iertat a face liturghii cu omiterea laudelor bisericești.

Comentatorii Pidalionului, la nota II a canonului 2 a sinodului Trulan, spun, că adoptă pentru biserica ortodoxă prescripțiuni potrivite dela biserica apuseană. Tot la fel se spune și în cartea 11 a Basilicalelor, titlul 1. cap. XI, că la nevoi se poate aplica dreptul papal.⁷⁾

Dacă biserica ortodoxă ecumenică prevede și admite astfel de orientări și împrumuturi dela biserica ecumenică catolică, trebuie să presupunem, că nu poate fi oprit și necuviincios pentru biserica ortodoxă română, că în unele cazuri grele și îndoelnice, când adecă din întâmplare acele cauze în biserica gr. catolică română ar fi regulamentate, să recurgă la dispozițiunile acelei biserici; fie în mod aplicativ, fie în mod informativ numai.

(Urmează).

O pagină din istoria bisericii din Sasca-montană.

— Contribuții la istoria bisericii în Bănat —
anul 1832.

Comunicate de: R. S. Molla

Istoria noastră națională — a Ardealului, Banatului — nu este scrisă decât în fuga condeului. E drept, ce avem scris, este munca a celor mai învățați istorici, dar dânsii nici nu puteau scrie mai mult și alții, urmașii, nu vor putea nici atât să facă, până când va exista lipsa unor izvoare de cea mai mare importanță la compunerea istoriei noastre naționale. Aceste izvoare sunt feluritele *monografii* despre diferitele

⁴⁾ I. M. Moldovanu: Acte sinodale, Blaj, vol II 1872 pg. 84 (luate dela Șincai); Dr. Aug. Bunea: Eppul I. I. Klein, Blaj 1900, pg. 147; Tim. Cipariu: Acte și fragmente, Blaj 1855 pg. 124 și 144 lit. g. și pg. 95; Dr. Nic. Nilles: Symbolae, Oeniponte 1885, vol. II. 546.

⁵⁾ Am reprodus așa greșit, cum e textul original.

⁶⁾ Enchologion sive Rituale Graecorum cum interpret. lat. glossario et observation, ediția a II, Venetiis, I tom. 1730. fol. pg. 47. E compus în grecește și latinește. Goar a fost 8 ani misionar în insula Chios.

⁷⁾ Dr. Ios. Papp Szilágyi, Enchiridion iuris. eccl. orient. ca. tolicae, Magno-Varadini 1880 pg. 24 nota 1 și 68.

ținuturi locuite de Români, cu toate documentele astăzi încă existente. Monografiile sunt petricelele, care compun mozaicul istoriei — zice undeva un mare istoriograf. Astfel de petricele ne lipsesc nouă celor dincoaci de Carpați, cu desăvârșire. Că e drept, despre județe și despre unele orașe avem multe monografii; toate sunt scrise, însă, în limbi străine și cu multă rea voință față de noi. Totul este talmăcit și restălmăcit, când pentru unguri, când pentru sași și săcui. Și nu e bine așa!

Astfel m'am cugetat, când am citit „Circularul“ P. S. Vlădică dela Caransebeș, prin care poruncește adunarea comorilor trecutului nostru. Se vor înființa Muzeu diecezane și nădăduim, că nu numai pe hârtie. Ci guvernele vor ajuta bănește pe înțelepții noștri Arhieriei și nu vor întârzia cu deschiderea acestor sanctuare ale trecutului nostru, de douăori milenar.

Când public aici „*Tirculariul*“ de mai la vale, care trebuie să fie o dovadă de îmboldire pentru preoțimea și învățătorimea satelor, desprind trei epoce: una, cea dela 1878, deci a veacului XVII. când s'a ridicat o biată bisericuță, care va fi avut în vr'o strană, poate, un document prețios al *Bufenilor* din „*montanicescul loc Sasca*“; a doua cea dela 1832, când, la 27 Octomvrie, „*pulbăr și cenușă s'a prefăcut*“ acest sft. lăcaș; iar a treia, anul când Vlădicul nostru ne spune, că să nu pierdem vremea, ci să scăpăm cărți vechi, odore și tot felul de obiecte sfinte, căci sunt de „*valoare istorică*“.

Nădăduim, că vor fi scoase la suprafață *petricelele* — monografiile pentru a împodobi piatra scumpă: istoria neamului nostru.

Tirculariul.

Binecuv. D. protter și bine cucer. paroch. preoțime!

Cu durere de inimă și cu mare a Domnului mahnire silit sunt binecuv. v. prin aceasta a înștiința, cumcă în 27 Octomvrie suflând forte puternic vânt, sau năskut foc în montanicescul loc Sasca, carele prelângă alte private case, și biserica noastră cu totul o au mistuit, și afară de ziduri, toată în pulbăr și cenușă o au prefăcut.

Aciastă mică și săracă obstiă de abia casa lui D-șeu prin dăruirile de bunăvoie la 78 (la 1778 nota aut), frumôsă și cuvinciosă stare adusesse, când iastă o clipire mistri toată osteneala lor și deodată să lipsiră de biserica sa, întrucare slujirea de Dumneșeu cu cucernicie ca niște buni creștini săvârșia.

Locuitorii de acolo cu ostenitoare săpare a rudelor hrănidusă (rudă = minereu de fer nota aut.), nu sunt în stare biserica sa cia prin foc mistuită de nouă a o ridica, pentru aceia cu tânguitoră rugare la noi au alergat ca cătră zidirea Bisericii oarecum săi agiuturăm, neavând dânsii în lada Bisericii mai mult de 200 fl.

Noi dară acestor săraci, și prin foc nenărociți lăcuitori ai montanicescului loc Sasca părținind și cătră săvârșirea acestui lucru mântuitoriu dorind ai ajutama, binecuv. v. prin aceasta sfătuim ca cătră zidirea bisericii acestia nunumai voi după puțința vōstră și din bună-

voință cu cât vă veți îndura să ajutorati, ci și în biserică creștinilor aciastă faptă bună cu înfocare să răcomândăruți ca toți să aibă durere de inimă cătră frații cei ce prin foc au pățimit, și cu ce vor putea din bunăvoință săi ajutoreze. Și dacă bine încuv. v. în parochile vōstre pentru ridicarea bisericii acesteia vreo milostenie veți aduna, aceia nu întârziati indată distric. protter a trimite carele adunând din tot protteratul seu aciastă milostenie noaă a preda va avea.

Intru acestia cu bunăvoință Arhierescă sântem Vrșat în 25 Noemvrie 1832.

Al bineincuv. mai voitriu de bine.

Maxim Manolfoviciu
m. p. Episcop.

Ș T I R I

Sărbătoarea Botezul Domnului a fost prăznuită cu solemnitatea cuvenită în orașul Caransebeș.

La liturgie, fiind P. S. Episcop diecezan Iosif încă tot reconvalescent, iar P. S. Arhieriu Filaret fiind suferind la o mână, — a servit par: protopresbiter A. Ghidiu, asistat de preoții T. Șandru, G. Noaghea, F. Pop, L. Cornean și de diaconul M. Rădoi. La liturgie au asistat reprezentanții autorităților, corpul ofițeresc și popor mult. Răspunsurile liturgice le-a cântat foarte frumos corul studenților dela Institutul nostru teologic.

După rugăciunea amvonului, fiind timpul frumos cu soare, s'a ieșit cu litiă la „Crucea mare“ din piața orașului, unde s'a săvârșit sfințirea apei. Onorurile le-a dat o companie de onoare dela regimentul nostru de casă nr. 96. După stropirea poporului cu apă sfințită, litiă se pune iarăși în mișcare și ne întorcem la biserica, unde a urmat împărțirea anaferei.

Vizită înaltă. Astăzi, Duminică, sosește în orașul nostru dl Alexandru Lăpădatu, ministrul cultelor, care aduce cu sine înaltele decorații dela M. Sa Regele pentru PP. SS. LL. Episcopul nostru diecezan Iosif și Arhieriu nostru Filaret.

În cadrele unei solemnități deosebite, la care vor participa reprezentanții tuturor autorităților civile și militare din loc, domnul ministru va preda Prea Sfințiilor Lor decorațiile preafnalte.

P. S. Sa Episcopul Nicodim al Hușilor a dimisionat. Ca vicar a fost numit P. S. Arhieriu Teofil Mihailescu-Ploșteanul.

Retribuțiunile preoțești dela stat pe trim. Octomvrie—Decemvrie a. c. Ordonanța pentru plata retribuțiunilor preoțimei din dieceza noastră pe trim. Octomvrie a. c. a sosit.

Indată ce Administrația financiară din Logoj va licvida suma ordonanțată și după ce Cassa diecezană va termina lucrările pregătitoare, se va face și distribuția sumelor, — în modul obicinuit până acuma.

Decorații: M. Sa Regele a binevoit a conferi ordinul „*Coroana României*”:

a). „*Marea cruce cu cordon*”: P. S. Sale Episcopului Roman Ciorogariu al Orăzii mari;

b). *In gradul de Mare-Ofițer*: PP. SS. LL. Episcopilor: Ioan Papp al Ardealului, Nicolae Ivan al Clujului, Vișarion Puiu al Hotinului, Vartolomeiu Stănescu al Râmnicului-Noului-Severin, Lucian Triteanu al Romanului, Ilarie Teodorescu al Constanței, Nectarie Cotlarciuc al cetății Albe-Ismail și Iacob Antonovici al Dunării de jos.

c). *In gradul de comandor*: P. S. Sale Arhiepiscopului Platon Ciosu, vicarul Mitropoliei din București.

DI. ministru al cultelor Al. Lăpedatu, vizitând anume pentru acest scop orașele. Arad, Oradea-mare și Cluj, a remis el în însuși PP. SS. Ioan, Roman și Nicolae înaltele distincții conferite de Suveran.

† **Nicolae Nestoroviciu**, proprietar în Băile Erculane, a răposat în 30 Decembrie 1923 (12 Ianuarie 1924) în etate de 87 de ani. — În mormântarea s'a făcut în 1/14 Ianuarie 1924, fiind transportat în cripta familiară din cimiterul din Mehadia.

Defunctul a fost timp de preste 30 ani episcopul bisericii noastre din Băile Erculane. — A fost un inimos român și un fruntaș al vieții noastre sociale din acel ținut.

Odihnească în pace!

Patriarhul Tihon, cum se confirmă din Moscova, a fost din nou arestat. Se anunță, că patriarhul va fi deportat în Siberia.

Misiunea internă a bisericii. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolac dela Sibiu a adresat cu ocazia sf. sărbători ale Nașterii Domnului un circular către preoțimea Arhidiecezei, aducând la cunoștință înființarea fondului „Regele Ferdinand și Regina Maria”, cu destinația de a promova misiunea internă a bisericii. I. P. S. Sa a pus bază fondului cu suma de 10.000 Lei și face apel la toți oamenii de bine, ca să contribuie la sporirea fondului, pentru ca acesta să-și poată sluji cât mai curând scopul, pentru care a fost creat.

Schimbare în conducerea bisericii din Bucovina. Din pricina boalei și a vârstei prea înaintate a I. P. S. S. Mitropolitului Vladimir Repta și în urma hotărârii luate de sf. Sinod, conducere bisericii din Bucovina a fost încredințată P. S. Sale Episcopului de Rădăuți Ipolit Vorobchievici.

Mulțămită publică. În comuna noastră Butin (jud. Timiș) școala primară a dat în concert a 2-a zi de Crăciun bine reușit, cu un program bogat. Din concertul acesta a rezultat suma de 1038 Lei venit curat, care sumă întreagă s'a depus la bancă ca „Fond pentru zidirea bisericii”. Suprasolviri au fost dela dnii: Blatniac, comerciant, 100 Lei; familia D. Coteș, 50 Lei; T. Valentir, magistrul poștal, 20 Lei. Mulțumim și pe această cale. Tot odată mulțumim și iubitului nostru deputat dl P. Râmneanu, care ne-a mijlocit dela Înaltul Minister 40 cărți din cele mai alese pentru biblioteca noastră culturală — și pe drum este și colecția cărților bisericesti. Butin, la 19 Ianuarie 1924. *Dionisie Coteș* președ. comit. paroh.

Televiziunea. Gazetele din Anglia anunță o nouă descoperire senzațională a profesorului britanic Fournier Dalbe, care este pe cale de a descoperi televiziunea, cu ajutorul căreia se vor putea vedea lucrurile, cari se petrec la mari distanțe. Distinsul profesor a declarat ziarului „Daily News”: „Eu cred, că televiziunea — a vedea prin „fără fir” — va fi pusă în aplicare chiar anul acesta. Pui în joc reputațiunea mea de om de știință. Cred, că televiziunea — deși la început cam rustică — va fi una dintre minunile expoziției imperiului britanic, care se va deschide peste câteva luni”.

Fournier Dalbe este cunoscut și ca inventator al optophonului, care dă puțința orbilor să citească cu ajutorul urechilor și a tonoscopului, cu ajutorul căruia surzii pot înțelege sunetul.

Bibliografie.

Au apărut:

„**Biserica Ortodoxă Română**”, revista Sfântului Sinod. Seria II, anul 41, nr 14 (512), Noembrie 1923. *București*. Abonament anual: 100 Lei.

„**Noua Revistă Bisericească**” de sub direcția dlui Teodor P. Păcescu. Anul V, nr 13—16 (1. Oct. — 30 Noemv. 1923). *București*. Abonament anual: 50 Lei.

„**Cultura Creștină**”. Anul XIII, nr 1 (Ianuarie 1924). *Blaj*. Abonament anual: 100 Lei.

„**Luminatorul**”, revista bisericii din Basarabia. Anul LVII, nr 1 (1. Ianuarie 1924). *Chișinău*. Abonament anual: ?

„**Ramuri** — Drum drept”. Anul XVIII, nr 1—2 (1—15 Ianuarie 1924). *Craiova*. Abonament anual: 120 Lei.

„**Grafica Română**”. Anul I, nr 12 (Decemv. 1923). *Craiova*. Abonament anual: 120 Lei.

Anunț

„Mehadia” cassă de păstrare societate pe acții în Mehadia comunică prin acesta tuturor deponenților ei, că cu 1 Ianuarie 1924 a urcat procentul după depuneri la

8% Netto

suportând institutul dărilor după interesele depunerii.

Mehadia, 13 Ianuarie 1924.

Direcțiunea.

CONCURSE.

Pe baza ord. Ven. Consistor diecezan ddo 25 Noemvrie 1923 Nr. 5055 B., se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de *capelan temporal* cu drept de succesiune, pe lângă preotul George Gârbacea, în parohia de clasa a 3-a din comuna **Brănești** protopresbiteratul Făgetului.

Emolumentele :

1. $\frac{1}{2}$ din sesiunea parohială constatătoare din 31 iug
2. $\frac{1}{2}$ din intravilanul de 400 st. □
3. $\frac{1}{2}$ din stola și birul uzitat
4. în lipsă de casă parohială, alesul se va îngriji de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă recursele lor, conform regulamentului pentru parohii, adresate com. par. din Brănești prin Prea On. Oficiu protopresbiterat din Făget. Recurenți sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din Brănești, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, și nici decum în ziua alegerii.

Brănești, din ședința com. par. ținută la 3 Dec. 1923.

Iosif Vinca
vice-pres. com. par.

Iosif Copotescu
not. com. par.

În conțelegere cu mine: **Sebastian Olariu**, protopresbiter tractual. 3—3

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan ddo 29 Iunie 1922 Nr. 2376 B. ex 1922, subscrisul comitet parohial escrise concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de *paroh II.* în parohia de clasa I. din **Sân-Mihaiu**, protopresbiteratul Vêrșetului, județului Torontal.

Emolumentele sunt :

1. Una sesiune parohială, constatătoare din 33 iug. 532 st. □.
2. Stola și birul uzitat.

Concurenții au să dovedească, că sunt cvalificați pentru parohii de clasa I.

Se obsearvă, că dările după realitățile primite în uzufruct va avea să le supoarte însuși alegândul paroh și tot dânsul va avea să îngrijească și de locuință, ne fiind casă parohială.

Recurenții cu cvalificație în regulă sunt poftiți a-și înainta petițiile de concurs, instruate conform „Regulamentului pentru parohii”, Prea Onoratului Domn Protopresbiter Traian Oprea în Vêrșet și sunt poftiți a se prezenta, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului în sfânta biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare, cel mult cu 8 zile înainte de alegere.

Sân-Mihai, din ședința comitetului parohial, ținută la 14 Octomvrie 1923. 3—3

Corneliu Cure
paroh, pres. com. par.

George Datem
notarul com. par.

În conțelegere cu mine: **Traian Oprea**, protopresbiter.

Nr. 165 Exec. 1923.

Edict de licitațiune.

Subscrisul esmis judecătoresc, conform §-ului 102 al Legeii LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecăt. de ocol din Teregovă de sub Nr. G. 604/8—1922 cu ocaziunea efeptuirii execuției escontative la 5-lea Iulie 1923 în favoarea reclamantei Amalia Stauber din Sadova-veche contra debitorului Paul Stauber din Sadova-veche pentru suma de 1600 Lei — b. și accesorii, am cuprins un car de tovară, o mașină de treierat și 4 (patru) care de fân în preț de 8000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației în urma dcisului Judecăt. de ocol Nr. G. 604/8—1922 pentru suma de 1600 Lei — bani capital și total spese procesuale 611 Lei bani 80 satorite deja, defige termen la locuința secvestratului în comuna **Sadova-veche la 9-lea Februarie 1924 orele 10 a. m.** și cei ce doresc a lua parte se somnează cu aceea observare, că mobilele menționate la această licitație, conform §-ilor 107 și 108 ai Legei LX. din 1881, pe lângă plata în numerar, în caz de lipsă sub prețul esmiterii se vor vinde celui ceva promise mai mare preț.

Întrucât mobilele ce trebuie vândute sunt secvestrate și de alții, conform §-ului ai Legii din 1908, se ordonează și în favoarea acestora.

Teregovă, la 16-lea Ianuarie 1924.

Frideric Wagner
executor judiciar

La „VILA DOBOȘAN” din Băile Erculane

se caută

un portar, o camerieră,
o femeie de serviciu și o
spălătoreasă.

Ofertele, timbrate în regulă, sunt a se înainta până în 20 Februarie st. n. 1924 la adresa

Consistorului diecezan ort. român
în Caransebeș. 1—3

La Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș
au sosit diferite obiecte bisericesti:
cădelnițe, candel, potire, discuri,
stelute, sfeșnice, etc.

„MEHADIA“ Cassă de păstrare societate pe acții în MEHADIA.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de păstrare „MEHADIA“, societate pe acții, sunt invitați cu tot respectul a participa la a

XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea la **10 Februarie 1924** orele 10 a. m. în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Alegerea a 2 membri pentru autentificarea protocolului — 2. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1923, prezentarea bilanțului, raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului, propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere referitor la împărțirea profitului pe anul de gestiune 1923. — 3. Alegerea a 1 membru în direcțiune. — 4. Alegerea membrilor în comitet. — 5. Alegerea comitetului de supraveghiere. — 6. Propuneri.

Din ședința direcțiunii ținută la 13 Ianuarie 1924.

Direcțiunea.

Pentru a putea exercita dreptul de votare, fiecare acționar trebuie să depună la institut acția sa dimpreună cu cupoanele până la 7 Februarie 1924, la 12 ore a. m.

ACTIVA			Contul Bilanț pro 31 Decembre 1923			PASSIVA		
	Lei	b.		Lei	b.		Lei	b.
Cassa	67745	76	Capital acționar	50000	—			
Cambii	840830	—	Fond de rezervă general	29019	18			
Realități	9090	50	„ „ „ special	2532	39			
Deposît	13719	87	„ „ binefacere	50	—			
Efecte	18341	70	Depuneri spre fructificare	834577	77			
Cassa de păstrare poștală	1233	84	Dividende neridicate	1057	—			
Debitori	605	45	Tantieme „	321	47			
Mobiliar	283	50	Creditori	6794	03			
			Interese transitorii	13200	—			
			Venit curat	14298	78			
	951850	62		951850	62			

SPESE			Contul perdere și profit pro 31 Decembre 1923			VENITE		
	Lei	b.		Lei	b.		Lei	b.
Interese depuneri	45806	05	Interese scont	53202	55			
Dare după interese depuneri	4734	15	Chirie	10723	—			
Dare de stat și comunală	7088	11	Proviziiuni	75486	80			
1% impozit cifra afacerii	1590	58	Interese efecte	204	—			
Dubioase	810	10	„ deposit	12602	43			
Descriere din efecte	30000	—	Venite diverse	929	93			
Spese diverse	9952	58	Spese advocațiale	1731	64			
Salare	27000	—						
Reparaturi	13600	—						
Venit curat	14298	78						
	154880	35		154880	35			

Mehadia, la 31 Decembrie 1923.

Martin Cincheza mp., contabil

Illa Ion mp., cassar

DIRECȚIUNEA:

George Popescu mp., preș.
Iosif Capușa mp.

Simeon Ion mp., dir. executiv
Nestor Feneșan mp.

Martin Cincheza mp.
Zaria Guleran mp.

Comitetul de supraveghiere:

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile prezente le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele institutului.

Nicolae Hiclean mp.

Ienachie Cena mp.

Samailă Vladucean mp.

Iosif Țepeniag mp.

Ion Blidariu mp.

SOCIETATEA COOPERATIVĂ „EȘELNIȚANA” COMUNA EȘELNIȚA.

Convocare.

P. T. membrii cooperativei „EȘELNIȚANA” se convoacă la

III. adunare generală ordinară

care se va ține în Eșelnița în localul școlii primare în **10 Februarie 1924 la ora 3 p. m.** cu următorul

Program:

1. Raportul Consiliului de Administrație și al Comisiunii Censorilor și subșternerea Bilanțului pe anul 1923.
  2. Împărțirea profitului curat, darea absolutoriului Consiliului de Administrație și Censorilor și fixarea timpului de plată a dividendei.
  3. Alegerea alor 3 membrii în Consiliul de Administrație, al căror termen de 3 ani a expirat.
  4. Alegerea membrilor în Comisiunea Censorilor.
  5. Exmiterea alor 2 membrii pentru autentificarea procesului verbal.
- În lipsa membrilor receruți de statute, în baza Art. 27 alin. 2 din statute, adunarea generală se va ține la **17 Februarie 1924** la locul și timpul indicat.

Dat din ședința Consiliului de Administrație, ținută în Eșelnița la 21 Ianuarie 1924.

Consiliul.

ACTIVA

Contul Bilanț pro 31 Decembrie 1923

PASSIVA

	Lei	b.	Lei	b.		Lei	b.	Lei	b.
Casa în numărar			3943	20	Capital de cuate	23000			
Marfă în depozit	275716	40			Fonduri de rezerve	6845	86	29845	86
Debitori pentru marfă	67284	50	343000	90	Imprumut de Co Crt			349575	14
Aranjament	30307	85			Profit net			9921	21
Efecte (cuote și acțiuni)	12087	26	42395	11					
			389339	21				389339	21

DEBIT

Contul Profit și Perderi

CREDIT

	Lei	b.	Lei	b.		Lei	b.	Lei	b.
Impozit	8338	77			Venit dela marfă			158560	48
Chirie	469								
Solare, chiese de transport și adm.	82134	90							
Interese după împrumut	57696	60	148639	27					
Profit net			9921	21					
			158560	48				158560	48

Mihail Costescu m. p.
președinte.

Eșelnița, în 31 Decembrie 1923.

A. Moaca m. p.
casier.

Mihail Tomescu m. p.
conducătorul prăvăliei.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Constantin Vladu m. p. Mihail Tomescu m. p. Iliia Tomescu m. p. David Popițiu m. p.
Atanasie Moaca m. p. Isidor Tătaru m. p. Nicolae Părvulescu m. p.

Subsemnata Comisiune de Censori am examinat și revidat conturile prezente, alături de exacte și în consonanță cu inventarele, registrele principale și auxiliare.

Eșelnița, la 21 Ianuarie 1924.

Antonie Rancovici m. p. Dumitru Părvu m. p. Ioan Căpărie m. p. Ilic Părvu m. p.
Petru Păcurariu m. p. Mihail Opreșan m. p.